

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

**Силабус навчальної дисципліни
«Навчально-психодіагностична практика»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на практику: 150 годин, 5 кредитів ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За формою навчання денна або заочна - час і місце (номер лекційного залу, аудиторії, лабораторії, студії тощо) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять. м. Одеса, Воробйова, 11
Викладач(-і)	Опря Євген Васильович, д.мед.н., професор, завідуючий кафедри Чернова Тетяна Михайлівна, к.мед.н., доцент кафедри Донець Ольга Юріївна, к.мед.н., доцент кафедри Шевченко-Бітенський Костянтин Валерійович, д.мед.н., доцент кафедри Фучеджі Весна Дмитрівна, к.юр.н., доцент Макарова Ірина Володимирівна, к.псих.н., асист Пенова Інга Костянтинівна, к.псих.н., асист
Контактна інформація	E-mail: tatyana.chernova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 четвер, з 9.00 до 12.00 субота Онлайн консультації за домовленістю з викладачем з 16.00 до 18.00 у будні, з 9.00 до 12.00 субота Посилання на онлайн - консультації надається кожній групі під час занять окремо

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом навчально-психодіагностичної практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти у процесі вивчення теоретичних дисциплін; формування практичних навичок діяльності психолога застосовувати психодіагностичні методики, адекватно, у відповідності зі стандартизованими вимогами їх проводити, обробляти результати, інтерпретувати їх і розробляти на основі цих даних рекомендації; підготовка до виконання завдань випускної кваліфікаційної роботи.

Предметним напрямком програми є поглиблення уявлення про психодіагностику, вона спрямована на засвоєння як теоретичного матеріалу, так і вивчення специфіки практичного застосування психодіагностичних процедур, використовуючи здобутки сучасної психологічної науки в області методології психодіагностики, вивчення конкретних методик діагностики особистісних властивостей та особливості діагностики пізнавальних психічних процесів, особистості та темпераменту; формування навичок: ефективної самопрезентації, активного слухання, ефективного висловлювання та самовираження, структурованої бесіди з пацієнтом з використанням Soft skills,

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

інформування та пояснення інформації, тактики ефективної взаємодії з різними пацієнтами залежно від індивідуальних особливостей та психоемоційного стану при кризових ситуаціях.

Навчально-психодіагностична практика – вид діяльності, що забезпечує цілісний підхід в професійній діяльності психолога і оволодіння теоретичними і практичними аспектами професії. Практика спрямована на вирішення низки найважливіших проблем підготовки психолога та вдосконалення його професійних навичок і умінь.

Мета реалізується шляхом ознайомлення зі змістом і формами роботи на базі практики та виконання конкретних завдань, передбачених програмою навчально-психодіагностичної практики.

Мета навчально-психодіагностичної практики – допомогти здобувачам оволодіти ґрунтовними знаннями з практичної психології: практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики ментальних розладів, що виникають внаслідок інтенсивного стресу, психосоціальної реабілітації пацієнтів з наслідками дистресу, необхідних на первинному та спеціалізованому рівні надання медико-психологічної допомоги. Практика організовується як відносно самостійне виконання здобувачами завдань, передбачених програмою практики, у спеціально організованих умовах навчально-виховного процесу задля закріплення і реалізації набутих здобувачами предметних, психологічних знань, умінь, навичок та сприяє професійному самовизначенню і становленню фахівця.

Крім того, навчально-психодіагностична практика, є важливим етапом у підготовці до написання випускної кваліфікаційної роботи, оскільки дозволяє накопичувати досвід застосування прикладних психологічних знань, аналізу та інтерпретації психологічних явищ в специфічних умовах навчально-виховного процесу.

Завдання навчально-психодіагностичної практики: під час навчально-психодіагностичної практики у здобувачів формуються здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері практичної психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів; застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Під час практики здобувачам необхідно розв'язати низку професійно важливих завдань:

- ознайомитись з основними напрямками і завданнями професійної діяльності психолога, нормативними документами, які регулюють роботу психологічної служби даного закладу;
- організувати та здійснити діагностичну роботу у закладі проходження практики;
- використовуючи діагностичні методики, оцінити індивідуальні особливості особистості;
- підготувати та провести два психопрофілактичні (просвітницькі, роз'яснювальні, інформаційно-консультативні) заходи у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо.
- розробити програму психологічного супроводу осіб з ООП.
- зібрати фактичний матеріал для виконання випускної кваліфікаційної роботи із дотриманням принципів академічної доброчесності.
- підготувати, оформити та захистити звіт з виробничої практики.

Очікувані результати

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

- поглиблення і удосконалення теоретичних знань із психодіагностики та встановлення її зв'язку із практичною діяльністю;
- особливості психосоціального функціонування людини;
- знайомство із особливостями психодіагностичної та психопрофілактичної діяльності психолога;
- формування професійних умінь та навичок;
- розвиток особистісних якостей, необхідних психологу в його професійній діяльності;
- засвоєння сучасних психологічних методів діагностичного характеру;
- особливості трудової діяльності практичного психолога в ЗОЗ, її структуру та суть;
- психологічний інструментарій з метою виявлення психологічних особливостей пацієнта та здійснення його ефективного психологічного супроводу на усіх етапах.

вміти:

- застосовувати теоретичні знання до розв'язання психолого-практичних проблем роботи в сфері охорони здоров'я;
- проводити емпіричні дослідження з метою вивчення психологічних особливостей людини, етапів психоосвіти та психологічного супроводу;
- дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй професійній діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми навчання

Буде викладений у формі практичних занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Методи навчання.

Використовуються словесні, наочні та інтегративні методи навчання. Під час практики здобувачам освіти надається можливість засвоїти знання та вміння у форматі он-лайн з використанням ресурсів E-mail, ZOOM, Teams, Viber з урахуванням технічних можливостей кожного здобувача. Викладачі, закріплені за окремою групою, знаходяться в контакті в режимі он-лайн. Передбачена очна форма переважно для консультації та відпрацювання практичних навичок з надання медико – психологічної допомоги на базі кафедри у встановлені дні та часи черговим викладачем.

Зміст навчальної дисципліни

1.	Початковий етап:
-	присутність на зборах з практики;
-	ознайомлення з програмою, основними документами, керівниками від баз практики;
-	визначення основних завдань практики, узгодження індивідуального завдання у керівника і календарного плану роботи на визначений період.
2.	Основний етап:
-	присутність на базі проходження практики;
-	якісне виконання індивідуального завдання;
-	проведення психодіагностичних методик та їх якісна інтерпретація;
-	заповнення щоденника практики.
3.	Заклучний етап:

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

- підготовка звіту з практики у відповідності до вимог програми практики;
- заповнення щоденника практики;
- здача у встановлені терміни звіту з практики керівникові від кафедри;
- захист навчально-психодіагностичної практики та представлення наочних матеріалів.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Галян, І. М. (2024). Дизайн психологічного дослідження: навч. посібник. Львів : СПОЛОМ, 2024. 192 с.
2. Мельничук, О. Б. (2022). Психологічна діагностика: навчальний посібник. 2-ге видання. К.: Каравелла, 316 с.
3. Любіна, Л.А., Борисюк, А.С., Радчук, В.М. (2018). Психодіагностика: навчальний посібник. Чернівці, 276 с. 4.
4. Чала, Ю.М., Шахрайчук, А.М. (2018). Психодіагностика: навчальний посібник. Харків: НТУ «ХП», 246 с.
5. Розвиток фахових компетентностей працівників психологічної служби. URL:<https://imzo.gov.ua/rozvytok-fakhovykh-kompetentnostey-pratsivnykivpsykholohichnoyi-sluzhby/>
6. Морозов О.М. Психологія особистості: оперативна аудіовізуальна діагностика: навч. посібник. Вид. Паливода А.В., Київ. 2018. 328с.
7. Самошкіна Л. М. Психодіагностика: Навч. наоч. посіб. з мультимедійним курсом / Під ред.чл.-кор. АПН України, професора Е. Л. Носенко. Вид-во Університетська освіта, Київ. 2019. 442 с
8. Охорона психічного здоров'я в умовах війни / пер. з англ. Тетяна Семигіна, Ірина Павленко, Євгенія Овсяннікова [та ін.]. Київ: Наш формат, 2017. 1068 с.
9. Нові клінічні протоколи: Психіатрія. Київ. Професійні видання, 2020. 265 с.

Додаткова:

1. Посттравматичний стресовий розлад: посібник / Венгер О.П, Ястремська С.О. Тернопіль, 2019. 264 с.
2. Гусак Н. Соціальна реабілітація в соціологічному дискурсі: інституційний підхід. *Соціальні виміри суспільства*. 2011. № 3 (14). С. 175–186.
3. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2013. 301 с.
4. Збірник державних стандартів соціальних послуг з реабілітації/абілітації інвалідів, дітей-інвалідів та осіб з розумовою відсталістю. Київ: ВГО „Коаліція захисту прав осіб з інтелектуальною недостатністю”, 2009. 47 с.
5. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю. Навчальний посібник. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. 284 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Указ Президента України "Про забезпечення створення безбар'єрного простору в

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

- Україні" <https://www.president.gov.ua/documents/5332020-35809>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1324-18#Text>
 3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
 4. Розпорядження Кабінету Міністрів «Про затвердження складу міжвідомчої робочої групи з питань розроблення проекту Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні» <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-skladu-mizhvidod-a134r>
 5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009—2015 роки «Безбар'єрна Україна» <https://www.kmu.gov.ua/npas/232167617>
 6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення приміщень, що надаються дільничним виборчим комісіям звичайних виборчих дільниць для організації їх роботи та проведення голосування» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-2020-%D0%BF#Text>
 7. Закон України «Про охорону дитинства». <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
 8. Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1545-2000-%EF>
 9. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 р. № 1545 «Про схвалення Концепції ранньої соціальної реабілітації дітей з інвалідністю». <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1197-07>
 10. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 р. № 623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини з інвалідністю та Порядку їх складання». <http://zakon.rada.gov.ua>

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належить *поточний контроль*.

Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів: усне опитування; тестові завдання; написання наукових повідомлень.

Поточне оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається на кожному занятті (повинно бути опитано не менше 30% здобувачів вищої освіти). Поточна навчальна діяльність здобувача оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою: «5», «4», «3», «2».

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні психодіагностичних методик, впевнено демонструє практичні навички з психодіагностики, висловлює свою думку та демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні психодіагностичних методик, впевнено демонструє практичні навички з психодіагностики з деякими помилками, висловлює свою думку та

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

	демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні психодіагностичних методик, демонструє практичні навички з психодіагностики з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні психодіагностичних методик, не демонструє практичні навички з психодіагностики.

Форми і методи підсумкового контролю: диф.залик.

До диф.залику допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуативних завдань, виконання індивідуального

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

завдання, заліку тощо;

- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.